

Motion till riksdagen 2023/24:1006

av **Caroline Helmersson Olsson (S)**

Personer som har förmyndare och utestängs från bank-id

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över svensk lag så att den anpassas för att fler medborgare ska kunna använda bank-id även om de har förmyndare eller av annan orsak utestängs från bank-id, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att studera förutsättningarna för att möjliggöra en reglering av tjänsten bank-id så att användarna kan välja vilka funktioner som ska vara tillgängliga för dem, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den pågående utredningen om statlig e-legitimation ska ta fram förslag i syfte att alla medborgare, även om de har förmyndare, ska kunna använda en statlig e-legitimation, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den pågående utredningen om statlig e-legitimation ska se över förutsättningarna för att användarna av en statlig e-legitimation ska kunna välja vilka funktioner som ska vara tillgängliga för dem och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Digitaliseringen har skapat utmaningar och uteslutande effekter för många personer med funktionshinder när de försöker få den hjälp de behöver, inklusive bokning av sjukvårdstider. Detta har uppmärksamrats genom ett upprop från representanter för olika funktionshinderorganisationer. För personer med förmyndare eller god man som inte kan dela sitt bank-id kan det innebära att de antingen måste avstå från vissa delar av sin ekonomiska självständighet eller inte kan bevaka sina rättigheter enligt 11 kap. 4 § i föräldrabalken, vilket inte är en godtagbar situation.

För många personer med förmyndare är det idag omöjligt att använda Swish eftersom användningen kräver tillgång till bank-id. Tyvärr är dagens bank-id inte anpassat för dessa medborgare, vilket innebär att de inte kan delta på samma villkor som andra. Det finns sannolikt även andra medborgare som utesluts på grund av bank-id:s oförmåga att anpassa sig efter deras behov vid specifika omständigheter.

En lösning skulle vara att möjliggöra reglering av bank-id så att användarna kan välja vilka funktioner som ska vara tillgängliga för dem, särskilt när särskilda behov uppstår. Detta skulle göra bank-id mer användbart för fler medborgare än vad som är möjligt med de nuvarande begränsningarna som utesluter vissa personer från det ekonomiska systemet och dagens vanliga betalningsmetoder. Det är därför nödvändigt att anpassa lagen så att bank-id kan fungera för en bredare grupp av samhällsmedborgare genom att erbjuda möjligheten att välja vilka delar av bank-id:s funktioner som ska vara tillgängliga.

Det pågår just nu en statlig utredning som ska lämna förslag gällande hur en statlig e-legitimation kan utformas. Syftet är bland annat att motverka bedrägerier och underlätta för att fler ska kunna få tillgång till en e-legitimation. Förutom att säkerställa tillgänglighet för alla bör utredningen se över förutsättningarna för att användarna kan välja vilka funktioner som ska vara tillgängliga för dem. Kraven på tillgänglighet av bank-id bör kvarstå även om en statlig e-legitimation införs.

Caroline Helmersson Olsson (S)